

EDİTÖRDEN

Kıymetli dostlar,

idrak'in Haziran 2022 sayısıyla tekrar karşınızdayız...

2020 yılının bu günlerinde *idrak'in* ilk çalışmalarına başladığımızı hatırlıyorum. Uzun bir hazırlık döneminden sonra 2021 Haziran ayında ilk sayımızı okuyucusuyla buluşturmuştuk. İlk iki sayıdan sonra aldığımız geri dönüşler bize doğru yolda olduğumuzu hissettirdi. Şimdi ise üçüncü sayımızın heyecanı içindeyiz. Bu sayımızın en önemli özelliği DergiPark platformu içinde yayımladığımız ilk sayı olması. Bu platformun içinde olmak makale yayım süreçlerini hem yazarlarımız hem de hakemlerimiz için çok daha kolay ve işlevsel hale getirdi. Bu durumun bizim süreç yönetimize de olumlu yansımaları olduğunu söyleyebilirim. Bazı dizinlere yaptığımız başvurularımızın olumlu sonuçlanması da motivasyonumuzu artıran önemli sebeplerden biri oldu. *idrak'in* bu sayısında altı araştırma makalesiyle birlikte iki kitap değerlendirmesine de yer verdik. Sürece dahil olan makalelerin bazılarının yayımlanması hakem raporlarının ardından mümkün olmadı. Yayın süreçlerinin şeffaf ve objektif olması yönündeki hassasiyetimizin aynı kararlılıkla sürdüğünü ifade etmeliyim.

idrak'in bu son sayısında kendine yer bulan makalelerle ilgili olarak bazı özet bilgiler paylaşmak isterim. “**Azerbaycan’da İslâm ve Mezhep Olgusu**” başlıklı ilk araştırma makalemiz Muharrem Akoğlu tarafından kaleme alındı. Makalede Azerbaycan coğrafyasının mezhebî açıdan nasıl şekillendiği meselesine odaklanıldığı söylenebilir. Yazar makalesinde yalın ve akıcı bir dil ile tarih boyunca bu bölgedeki mezhebi farklılaşmaların dinamikleri üzerinde durmaktadır.

Nurullah Kağıt’ın yazarı olduğu ikinci makalemiz, “**Teorik ve Pratik Yönleriyle Mechûl Râvî**” başlığını taşıyor. Yazar bu makalede hadis ilmindeki râvilerin güvenilirlikleri meselesine odaklanmaktadır. Bu anlamda râvinin adâlet vasfına yönelik bir kusur olarak görülen

cehâletü'r-râvî, râvinin hadis rivâyetinde meşhûr olmaması ve bu nedenle adâlet durumunun meçhûliyet içerdiğine atıfta bulunmaktadır. Bu kavramın makalenin ana omurgasını oluşturduğu söylenebilir.

Üçüncü makalemiz yine hadis alanına dair bir araştırmayı içeriyor. Ayşe Nur Duman'ın "**Hadis Alanındaki Takrîbü'l-Mezâhib Literatürünün Değerlendirilmesi**" başlıklı makalesinde oldukça ilgi çekici bir meseleye odaklanılmaktadır: Takrîbü'l-mezâhib çalışmaları. Öncelikle bu çalışmaların tarihî seyri üzerinde duran yazar, daha sonra el-Mecma'u'l-âlemî ve Meberretü'l-âl ve'l-ashâb tarafından hazırlanan kitaplardaki müşterek rivayetleri konuları, isnad ve metinleri bakımından incelemiştir. Makalede müşterek rivayetlerin Sünnî ve Şiî düşünce mirasına ne tür etkileri olabileceği sorusu bağlamındaki değerlendirmeler dikkate değer görünmektedir.

İbrahim Özpolat'a ait dördüncü makale, "**Hanefî Fıkıh Literatüründe Mütekavvim Mal Kavramının Hak ve Menfaatler ile İlişkisi**" başlığını taşımaktadır. Yazar bu makalesinde "mütekavvim mal" kavramının Hanefî mezhebi çerçevesinde İslâm hukukundaki yerini incelemektedir. Özellikle Hanefî fakihlerinin hak ve menfaatlerin bu kavramla ilişkisi bağlamındaki değerlendirmeleri makalenin en temel konusunu oluşturmaktadır.

Selma Rabia Nur Atalay'ın kaleme aldığı "**Hız. Peygamber Döneminde ve Sonrasında Üsâme b. Zeyd**" başlıklı makalesi, derginin bu son sayısında beşinci makale olarak yerini almıştır. Üsâme b. Zeyd, Hz. Peygamberin ailesinden sayılır ve İslâm dininin ilk müntesiplerinden kabul edilir. Öyle ki babasının Zeyd b. Hârise olduğu düşünülünce Üsâme b. Zeyd'in Hz. Peygamber döneminde yaşanan olayların çoğunda peygamberin yanında bulunmuş olduğu varsayımı yadsınamaz. Makale, Hz. Peygamber ve ailesiyle yakın ilişkisi nedeniyle Üsâme'nin hayatına dair bilgilerin dönemin daha iyi anlaşılmasına vesile olabileceğine vurgu yapmaktadır.

Bu sayının son araştırma makalesi, Yakup Özübek'in, "**Elmalılı'nın Hak Dini Kur'an Dili Tefsirinde Takvâ Kavramı**" başlıklı makalesidir. Yazarın, makalesinde takva kavramına odaklandığı görülmektedir. Kur'an'ın pek çok ayetinde atıfta bulunulan takva kavramının özellikle *Hak Dini Kur'an Dili* tefsirinde Elmalılı Muham-

med Hamdi Yazır tarafından nasıl yorumlandığı konusu makalenin esasını teşkil etmektedir.

idrak'in bu son sayısı iki kitap değerlendirmesi içermektedir. Duran Eski, Habib Kartalođlu'na ait "**Şii-İmâmiyye'de Aklî Düşünce ve Şerîf el-Murtazâ (Ankara: Gece Kitaplığı, 2020)**" isimli kitapla ilgili bir değerlendirme yazdı. Hasan Korkmaz ise Ömer Mahir Alper ve Yasin Apaydın'ın kaleme aldıkları, "**Molla Lutfi ve Fütûhât'ı (Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) Yayınları, 2021)**" isimli kitapla ilgili değerlendirme yazısıyla bu son sayıya katkı sundu.

Son olarak, makaleleri ile *idrak*'in Haziran 2022 sayısının vücuda gelmesinde emeği geçen yazarlarımıza, bu makaleleri özenle değerlendiren sayı hakemlerimize ve yayın kurulumuza teşekkür ederim. Diđer taraftan hakem süreçlerini yöneten, makale ön incelemelerini, son okumalarını, dil kontrollerini ve mizanpajını özenle gerçekleştiren ekip arkadaşlarıma müteşekkir olduğumu ifade etmeliyim.

[Duru bir idrakin sahibi olmak temennisiyle...](#)

Doç. Dr. Mustafa Çakmak